

Krizový plán při řešení šikany

Stručný popis jevu: *šikanování* – (z fr. *chicane* = *týrán*) způsob chování umožňující většinou v bezprostřední komunikaci fyzickým a psychickým týráním druhých získat nad nimi pocit převahy, moci či určité výhody. Jde o jednání agresivní, často nezákonné, ale trpěné a mnohdy podporované určitou skupinou. Lze je charakterizovat jako chování asociální. Podhoubí šikany je v osobnostních rysech týrajícího i jeho oběti a v lhostejnosti okolí, v sociální atmosféře, v některých ideologiích (*Velký sociologický slovník, Univerzita Karlova, Vydavatelství Karolinum, 1996 Praha*)

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být informován ředitel školy.

Kdo řeší + s kým spolupracuje	Školní metodik prevence s výchovným poradcem, školním psychologem, třídním učitelem.
Na základě čeho (legislativa, dokumenty apod.) se problém řeší	<p>V právní praxi bývá pojem šikana používán jako synonymum pro „úmyslné jednání, které je namířeno proti jinému subjektu, a které útočí na jeho důstojnost“.</p> <p>Z hlediska výkladu pojmu šikanování není důležité, zda k němu dochází slovními útoky, fyzickou formou, nebo hrozbou násilí. Rozhodující je, kdy se tak děje úmyslně.</p>
Jak postupovat	<p>Devět kroků při řešení počáteční šikany (s níž se ve své praxi setkáte nejpravděpodobněji.)</p> <ol style="list-style-type: none">1. Odhad závažnosti onemocnění skupiny a rozpoznání zda nejde o neobvyklou formu šikanování<ul style="list-style-type: none">• úkol naplňujeme především prostřednictvím rozhovoru s informátory a oběťmi• nesmí docházet k přímé konfrontaci pachatele a oběti.2. Rozhovor s informátory a oběťmi<ul style="list-style-type: none">• po rozhovoru s informátorem následuje rozhovor s oběťmi (ne s podezřelými pachateli).• při rozhovoru s obětí je důležité, aby o tom nevěděli ostatní žáci (je potřeba ochránit ji před možnou pomstou agresorů)

	<p>3. Nalezení vhodných svědků</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytipovat členy skupiny, kteří budou pravdivě vypovídat (vybrat žáky, kteří s obětí sympatizují, kamarádi s ní, nebo ji alespoň neodmítají, žáky nezávislé na agresorech, kteří nepřijímají normy šikanování) <p>4. Individuální, případně i konfrontační rozhovory se svědky</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozhovory zorganizovat tak, aby o nich druzí nevěděli • vyskytnou-li se těžkosti, lze uskutečnit doplňující a zpřesňující rozhovory nebo konfrontaci dvou svědků • vážnou chybou je společné vyšetřování svědků a agresorů • zásadní chybou je konfrontace oběti a agresora <p>5. Ochrana oběti</p> <p>6. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • je to poslední krok ve vyšetřování • dokud nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl vést rozhovor • cílem je agresory okamžitě zastavit a ochránit oběti, ale i je samé před následky jejich činů <p>7. Výchovná komise</p> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci společného setkání pedagogů a žáka – agresora i jeho rodičů se rozhoduje o výchovných opatřeních <p>8. Rozhovor s rodiči oběti</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodiče je třeba informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních <p>9. Práce s celou třídou</p>
<p>Postup vyšetřující osoby, má-li podezření na šikanu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Konfrontovat svá pozorování s dalšími kolegy. ○ Co nejdříve oznámit své podezření vedení školy, výchovné

poradkyni, konzultovat další postup.

- Mezi čtyřma očima vyslechnout více nezaujatých svědků, popřípadě konfrontovat svědky mezi sebou.
- Je zejména důležité získat odpovědi na následující otázky:
 - **Kdo** je obětí, popřípadě **kolik** je obětí?
 - Kdo je agresorem, kolik agresorů je. Kdo z nich je iniciátor, aktivní účastník šikanování a kdo je obětí i agresorem?
 - **Co, kdy, kde, a jak** dělali agresori obětem?
 - K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?
 - Jak dlouho šikana trvá?
- Spojit se s rodiči případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Poprosit je o pomoc.
- Vyslechnout oběť – citlivě, diskrétně, zaručit bezpečí a důvěrnost informací. **NIKDY** neřešit problém před celou třídou!
- Zajistit ochranu oběti šikany.
- Teprve nyní vyslechnout agresory, případně konfrontovat agresory mezi sebou.
 - **NIKDY** konfrontace obětí a agresorů!
 - Vytipovat nejslabší člunek, dovést je k přiznání či vzájemnému obviňování.
- Požádat vedení školy o svolání výchovné komise (vedení školy, výchovný poradce, třídní učitel, školní metodik prevence). Ta na základě shromážděných informací posoudí, zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň její závažnosti (počáteční šikana, šikana v pokročilém stádiu), navrhne další postup vůči obětem i agresorům i třídě jako celku. Potrestání agresorů je individuální, závisí na věku, intenzitě šikany a na tom, zda se jedná o první případ či recidivu..

	<ul style="list-style-type: none">○ Individuálně pozvat rodiče agresorů. Seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření, (zdůraznit možnost nápravy) a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení na Policii ČR.○ Individuálně pozvat rodiče obětí šikany. Seznámit je se situací, domluvit další opatření.○ Rozebrat situaci ve třídě (vynechat citlivé detaily), vysvětlit nebezpečí a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků. Třídou i nadále pozorně sledovat.
--	--